

CHOCOMEL DRINKEN met onze BRANDWEER

Inderdaad, u heeft dit goed gelezen: chocomel. Misschien zakt uw waardering voor ons korps vrijwilligers nu erg, want als buitenstaander heeft u misschien van ons brandweerkorps gedacht dat het bestond uit stoere mannen, die veel van vocht houden; onder vocht dan te verstaan: gestrikt vocht.

Niets is echter minder waar dan dit. Onze bedrijfsbrandweerploegen bestaan uit mannen, waarvan een opvallend groot percentage niet rookt en drinkt. Vraagt u mij niet wat zij nu wel met hun zakgeld doen, want dat is iets wat ik niet weet. Boze tongen beweren, dat sommige brandweerlieden het geld beleggen in splinternieuwe Fiat-autobielen, maar ook daarop blijft ik graag het antwoord schuldig! Kennende dus nu de samenstelling van onze brandweerploegen kunt u begrijpen dat, toen zeer onverwachts een telefoontje kwam van de N.V. Nutricia te Zoetermeer of een Van der Heem brandweerploeg genegen was over enkele dagen een wedstrijd te spelen op het terrein van deze fabriek, iedereen direct dacht aan Nutricia = chocomel en de uitnodiging met groot enthousiasme werd aangenomen.

Zaterdag 26 september werd de reis naar Zoetermeer aanvaard met een materiaalwagen en drie personenauto's voor het vervoer van de manschappen. Voor de eerste maal nam onze brandweerploeg deel aan een wedstrijd in de zogenaamde klasse II A, namelijk met brandspuit.

Nutricia was zo welwillend naar splinternieuwe mobiele bluseenheid, die geschikt is voor open water, zoals sloten of rivieren, ter beschikking te stellen.

De opdracht was geheim gehouden, zodat onze bevelvoerder, de heer N. Kouwer, op een volkomen onbekend terrein een opdracht moest uitvoeren met een werktijd van ongeveer 20 minuten. Op drie plaatsen was brand uitgebroken, waarvan een op de openbare weg. Bovendien had men op deze plaats een werkelijke brand gesticht in afval houten kisten. Onze mannen hebben zich dapper gewoerd, hetgeen niet alleen blijkt uit de waarderende woorden van de heer Van Hoorn van de Haagse Brandweer, tevens voorzitter van de jury voor alle deelnemende ploegen, maar ook uit het behaalde puntental, namelijk 235 (De winnaar had 248 punten).

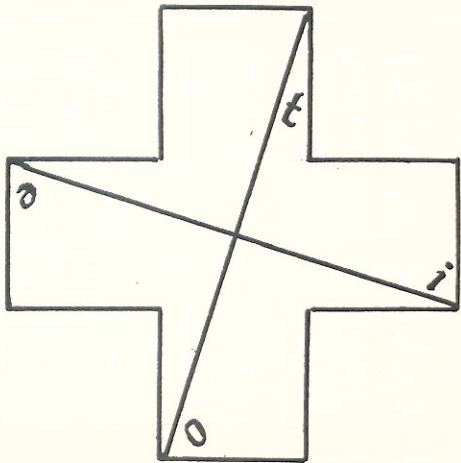
De organisatie was in goede handen. Zo werd er door de hulppolitie van de gemeente Zoetermeer zeer streng opgelet dat niemand van de belangstellenden of van de ploegen die al gespeeld hadden, contact hadden met de ploegen die nog aan de beurt moesten komen.

Deze ploegen zaten opgesloten in de kantine, zelfs met een controle als er iemand naar de toilet ging(!). De N.V. Nutricia toonde zich echter een perfecte gastheer voor de opgesloten ploegen. Onbepikt chocomel drinken, voor liefhebbers ook koffie met suikerzakjes (tegenwoordig is dit laatste van grote waarde) en sigaretten. Ook na afloop van de wedstrijd, tijdens de bekendmaking van de uitslag, had niemand te klagen; de chocomel vloede rijkelijk.

De verwachtingen van onze ploeg op dit punt zijn dus wel uitgekomen en het voor de eerste maal werken met een brandspuit was een goede oefening.

Alstublieft. Op een presentatiebladzijde de 100.000ste FM-Unit van het type GK 83370. De heren die dit type samenstellen zijn v.l.n.r. B. H. A. van Leiden, V. A. Olslaeger, R. Wijnands, J. Boogaarts (baas), R. Hamms en H. Booy (heeft praktisch alle 100.000 exemplaren door zijn vingers laten glijden!).

Oplossing puzzel 17

Door de lijnen als boven te trekken kunnen uit de 13 letters in elk stuk de woorden victoriauwater, chocolademelk, bessenjenever en kruidenbitter worden gevormd.

Prijswinnaars

1. (f 15.—) J. M. Kemper, 2310.
2. (f 10.—) H. Bultman, 2510.
3. (f 7,50) J. C. van Hoewijk, 4602.
4. (f 5.—) D. van Leeuwen, 2613.
5. (f 5.—) J. de Mos, 2633.
6. (f 5.—) H. A. Metman, Voorburg.

VERVOLG VAN PAG. 3

Nu moet men vooral niet denken dat een dergelijke brief in ± 1770 als normaal werd beschouwd. Ook voor die tijd geldt deze dus als een bijzonderheid. Wel zal men er vaak zgn. „Stad-huisternen” in hebben aangetroffen, doch ook in sollicitatiebrieven komt men nog wel eens een „fraaije” zinswending tegen als „deze is dienende om Ured”, enz.

Nee, het schrijven van dergelijke brieven is en blijft een kunst die zelfs „geleerde” schoolmeesters niet altijd machtig zijn geweest, zoals het bovenaangehaalde epistel wel duidelijk bewijst.

Wij kunnen ons voorstellen dat de lezers graag zouden willen weten o. deze brave paedagoog het ambt van schoolmeester en voorzanger in Zalt-Bommel destijds heeft gekregen. He-las zijn wij niet in staat hierop een antwoord te geven. Het ging ons meer om de stijl en de inhoud van 's-Heren Verwey's schrijven aan de Vroede Vaders van Zalt-Bommel dan om het resultaat ervan.

In elk geval raden wij de lezers beslist af om op een dusdanige wijze te trachten een andere maatschappelijke positie te veroveren!

- 1) d.l. Scientie, kundigheden.
- 2) Zo was 't oude gebruik: de Stad betaalde de reiskosten der Schoolmeesters, die zij liet overkomen, „omme met hennuyden te spreken van 't regiment van de school”, of liet hen door een stadspode halen. Dit was echter in de 18e eeuw op vele plaatsen reeds in ongebruik geraakt en daarom vond Meester Verwey het nodig er aan te herinneren.
- 3) Namelijk: de reiskosten voor hun rekening te nemen.

Overgenomen uit: Het Contact, personeels-organ van de Koninklijke Textielfabrieken Nijverdal-Ten Cate N.V. te Almelo.

het V.D.H.-tje

PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG EN UTRECHT

Redacteur:
C. SCHREVEL
Nr 618
17 oktober 1959

UW VRIJE TIJD

De vorige week was er in de Ahoy-hallen te Rotterdam van talloze doe-het-zelf mogelijkheden een tentoonstelling ingericht en wij gingen daar eens een kijkje nemen. In de eerste plaats omdat wij meenden hier misschien het antwoord te kunnen vinden op de vraag: wat verstaat men onder vrijetijdsbesteding?

Ons eerste doel was dus nader te reageren op de reacties die de redactie kreeg naar aanleiding van het artikel „Het weekend van mijnheer X”, dat wij enkele weken geleden plaatsten. De tweede reden van ons bezoek aan deze tentoonstelling was om eens te controleren of er nu werkelijk zoveel doe-het-zelf mogelijkheden zijn als in de advertenties wordt gesuggereerd. Laten wij ons eens tot de eerste reden van ons bezoek bepalen.

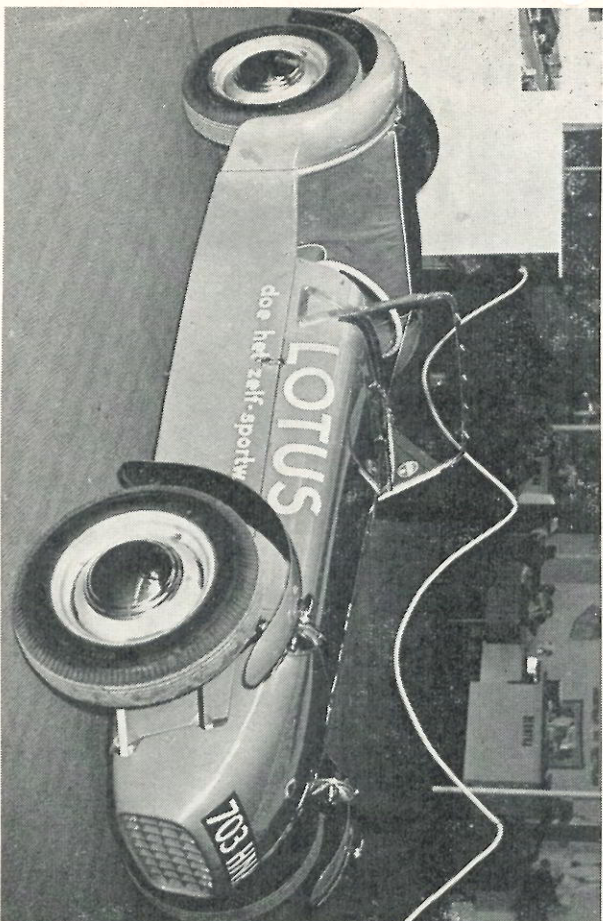
Uit de reacties op het artikel „Het weekend van mijnheer X” is gebleken dat dit artikel niet geheel aan zijn doel heeft beantwoord, omdat men er niet uit proefde dat een vrij weekend erg belangrijk is, mits het maar nuttig besteed wordt. Nu is het de vraag wat ieder van ons onder nuttig besteden verstaat. Mogen wij het — op gevaar af dat u het weer niet met ons eens bent — zo definiëren: onder nuttig besteden van de vrije tijd verstaan wij het actief met iets bezig zijn, waardoor iets nuttigs ontstaat, of wel dat deze actieve bezigheid op zich zelf nuttig is. De kern van deze definitie zit in het woordje „actief”, te zien in tegenstelling tot passief.

Laten wij nu overstappen op de tweede reden van ons bezoek aan genoemde tentoonstelling. Wij kregen de indruk dat hij overweldigend was wat de mogelijkheden betrof en voor iemand die graag knutselt gaf deze tentoonstelling een eldorado van mogelijkheden, niet alleen voor mannen, maar ook voor vrouwen.

Sint-Nicolaas-actie

U weet vast nog wel dat er enkele weken geleden een artikel in ons VDH-tje heeft gestaan over onze Sint-Nicolaas-actie. Wij kondigden ook aan dat hiervoor deze maand een collecte zou worden gehouden.

U kunt nu steentje voor deze actie bijdragen op VRIJDAG 23 OKTOBER A.S., want dan is het loonbetaling, zowel voor de uw-, week- als maandloners en wij rekenen dus op een flinke opbrengst.

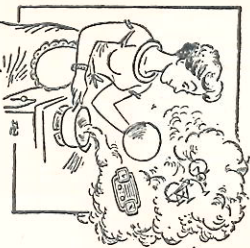
Dese auto is in 35 uur in elkaar te zetten. Hij is leverbaar in twee uitvoeringen, met motor Austin A35 of Minor 1000. Snelheid 160/170 km/u. Prijs f 7.000.—. Met motor Ford 100 E (snelheid 220 km/u), f 10.000.—. Verbruik 1 : 14, 12 Volts installatie.

30 OKTOBER

Niet vrijdag 23 oktober maar vrijdag 30 oktober zal de Tonneelgroep Den Haag „Het huis aan het meer” opvoeren.

Wanneer de kaartverkoop plaatsvindt zullen wij nog nader medelen.

Vervolg pag. 2 kolom 3

TJDSCHRIJVERIJ

UIT DE VDH-KEUKEN
J. JACOBS
door

De voornaamste taak van de tijdschrijver bestaat uit het berekenen van de gewerkte en gepresteerde tijden van een aantal werknemers, samen één of meer produktiegroepen vormend.

Vanzelfsprekend kan hij dit niet zo maar op eigen houtje doen, maar is hij gebonden aan bepaalde voorschriften.

via de analysebladen van het Technisch Bureau. Is er geen tarief, dan moet de arbeidsanalist gewaarschuwd worden, zodat deze, indien mogelijk, dit alsnog kan verstrekken. Onder geen enkele voorwaarde mag de tijdschrijver een tarief uitgeven, dat hij niet kan verantwoorden.

De inmiddels binnengekomen kaarten worden uitgerekend, eventueel aangevuld met toelagen voor nieuw personeel, extra tarief of bijbetalingen voor afwijkingen ten opzichte van de normale bewerkingen. Dit laatste in overleg met baas of chef en arbeidsanalist. Daarna worden de kaarten geboekt op de fabricage-orders, gesplitst in normale en extra kosten. Deze orders worden uitgegeven door het Produktiebureau. Is een order klaar, dan wordt deze opgezonden naar de afdeling Nacalculatie voor verdere handeling.

De kaarten worden vervolgens met een speciaal daarvoor bestemd potlood gestreepd.

Na het einde der werkweek controleert de tijdschrijver of van elke werknemer alle kaarten aanwezig zijn en brengt deze dan vervolgens naar de ponskaartenafdeling, waar het zogenaamde periodenafrekenstaafje wordt afgedrukt. De tijdschrijver krijgt alles weer terug en gaat dan na of er nog foutieve afrekeningen zijn. In dit geval maakt hij de nodige correcties. Aan de hand van de periodenafrekenstaafjes stelt hij een overzicht uit te betalen perioden samen, zodat de man kan zien, hoeveel perioden hij heeft verdiend. Ten slotte is hij belast met het uitbetalen der lonen.

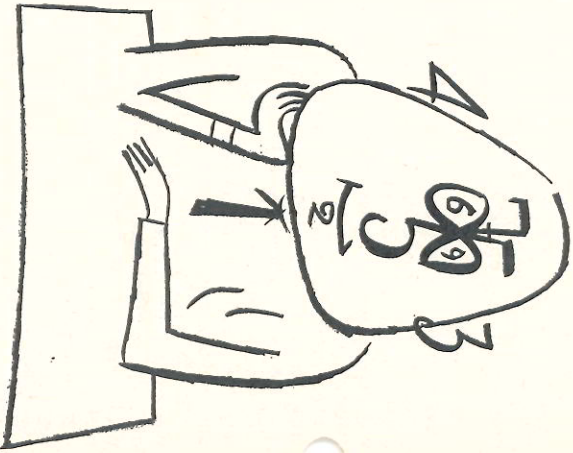
Zijn eerste taak bij de aanvang der werkdag is het opnemen van de absentsenten ten behoeve van afdeling Arbeid. Het is bekend, dat iedere werknemer in de fabriek 's morgens zijn kaartje persoonlijk op wit moet draaien.

De tijdschrijver nu noteert de namen van hen, wier kaartje op rood staat en vermeldt deze op de absentsenlijst, evenals de reden van afwezigheid, voor zover deze bekend is.

In de loop van de dag komen er verschillende mensen aan het loket om hun loonperiodenkaart om te ruilen. De tijdschrijver vult de nieuwe kaart in en om dit goed te kunnen doen, moet hij zo volledig mogelijk worden ingelicht omtrent artikel, bewerking, machinenummer enz., om een juiste tariefuitgifte te waarborgen. Dit is zo-wel voor de man als voor de zaak belangrijk. Deze tarieven verkrijgt hij

neemt. Bovendien is hij de man waarvan verondersteld wordt, dat hij alle mogelijke inlichtingen op velerlei gebied kan geven. Hiervoor is nodig, dat hij de belangrijkste bepalingen van de C.A.O. en het fabrieksreglement kent en bovendien enigermate op de hoogte is van de sociale wetgeving en belastingwetten.

Van zijn kant echter zal hij ook vaak een beroep moeten doen op andere afdelingen en functionarissen en alleen door een goede en gezonde samenwerking zal hij zijn werk zodanig kunnen verrichten, dat het niet alleen hem zelf voldoende schenkt, maar dat de door hem verstrekte gegevens inderdaad de fundering vormen voor een goede administratie.

VERVOLG VAN PAG. 1

Het deed ons Van der Heense hart goed dat R. S. Stokvis en Zonen met een goed ingerichte stand vertegenwoordigd was, waarin een belangrijk gedeelte bleek te zijn ingeruild voor onze Heem-master. Janner vonden wij het dat er geen demonstraties werden gegeven, — wij kregen de indruk dat het helemaal niet gebeurde — wat het publiek snel deed besluiten naar een van de andere zes verkopers van de

het-zelf sels te gaan kijken, die wel demonstreerden. Een viertal jongens van de eerste klas van de 4e Lagere technische school in Rotterdam, die bezig waren met hout- en metaalwerken, gebruikten daarvoor onze handboormachines, wat ons — en naar wij hopen velen — onmiddellijk opviel.

In ieder geval zagen wij niets anders dan mogelijkheden tot actieve vrijetijdsbesteding en dat alleen lijkt ons een reden voor u om een volgende keer zo'n tentoonstelling eens te bezoeken.

Mede namens mijn echtgenote dank ik chet en collega's voor de belangstelling en cadeaus die ik bij mijn huwelijk heb ontvangen.

W. A. Weimers,
Gereedschapmakerij.

Allen, die hebben bijgedragen aan de prachtige cadeaus die wij bij ons huwelijk hebben ontvangen, onze hartelijke dank.

G. G. Dandij,
Stofnijergaragijn.

ZAKEN en SEXE

Ditewijs hoort men de opmerking maken: in zaken moet je vooral zakelijk zijn; gevoelsoverwegingen maken dan gauw brokken.

Als je evenwel eens door allerlei gepruut poogt heen te boren naar de achtergrond ervan, kom je al te vaak helemaal niet die zakelijkheid tegen, maar heel veel gevoelsfactoren. Deze treden dan wel met een zakelijke praatje naar buiten, maar ze blijven er eveneens emotioneel door. Dat is op zich zelf ook dikwijls helemaal niet erg; als het maar „zakelijk” binnen de perken blijft. En of dat nu altijd gebeurt . . . ?

Nu denk ik ineens aan de vertiezingen van vorige week in Engeland. De Engelsen leggen de kientoon van hun vertiezingsacties vooral in bezoeken bij de kiezers in hun woningen en ontmoetingsplaatsen. De vertiezingsdag, zegt men dan, voltrekt zich in hoofzaak in de huiskamers. Nu, dan is het begrijpelijk, dat je mensen thuis opzoekt. Dan kun je binnenskamers over de politiek bomen en de ander trachten te overtuigen.

Nu las ik dezez dagen dat de conservatieven daarvoor aardige, lieflijke jongedames gebruiken, die de mensen voor de partij gaan opwarmen. De socialistischen deden het met sympathieke, welopgevoede jongemannen. De conservatieven hebben de politieke slag dubbel en dwars gewonnen.

Wat moet je daar nu van zeggen? Dat de meistes overtuigender en gefundender over de politiek konden praten dan de jongens? Nu, het lijkt me dat die Labour-indiaps heus bij hun debatten niet met de mond vol tanden hebben gestaan, maar hun weetje wel hebben geweten.

Het lijkt me zo, dat ditmaal de conservatieven de kiezers beter door hadden dan hun tegenstanders dat deden. Ze begrepen dat Engelsen in het algemeen weinig houden van logische en abstracte redeneerargumenten veel vaker de doorslag geven. Iemand zei van deze vertiezingen dan ook: dat de conservatieven winnen is niet omdat de Engelse kiezers zo bevestigd de hun stelsel zijn, maar omdat ze ditmaal geen zin hadden dat Labour de baas werd.

En met het sex-appel hebben de conservatieven in hun propaganda de emotionele achtergrond van veler politieke keus beurt te eigenbete; bijvoorbeeld niet zonder oogst. Maar laten we nu niet alleen overzee kijken; hoeveel „zakelijke” standpunten in onze debatten hebben eigenlijk overwegend gevoelsachtergronden? Als we dat eens beter onthielden, wat zouden we elkaar beter begrijpen!

Scheurer

Een
sollicitatie-
brief

UIT HET MIDDEN DER 18de EEUW

In een aflevering van het reeds lang schreven. Als voorbeeld hoe je zo'n verdwenen tijdschrift „De Oude Tijd” stond een sollicitatiebrief van 'n schoolmeester uit Oudewater die een goot deed naar het ambt van schoolmeester en voorzanger te Zalt-Bommel. Waar-schijnlijk werd deze brief ± 1770 geschreven:

Agthware Heeren,

Zonder Roem na Waarheid dient dese tot Informatie, dat onze Famille bestaat in Man, Vrouw en Zoon, wij zijn ruim 40 jaar, de Zoon de krugt onser Leidenen in de fleur Zijner Jaaren, de stit onser bejaarde dagen 20 jaar, een Meester Glasmaker en Verver, de meesten tijdt mijn ondermeester, een jongeling onses gelij, fris en wel Gereformeert van Leeden; Zoo Ue: Derwaarde en Agthre Heeren een wel gedressert Schoonmeester en Verzuurde van node of van doen zou hebben. God geve Ue: Agthre wijsheid ende voorsigtigheid in de Electie van zoodanig een vereist Persoon of Man wat het zij; Verzecker Ue: Agthre, aangaande mijne Weetenschappen ofte Sientien, 1) dezelve bestaan in deze navolgende dingen ofte zaken, Namentlijk: Italianans en Schieps Boekhouden, Wijn roeffen, Konst der Struulieden, Landmeten en (zonder roem dogh, het is Gods gave) Extruordinaris Puyke van overheerlijk schoon Zingen. Als het Godt belieft en Ue: Agthre begerig is zulks dan te hooren, tot verwondering, verbaasheid en wat dies meer is; Dat zoo een teder Lighaam in Lezen en Zingen zoo een gekukt kan geven. Ik ben op de vterde verandering van Domicilie, alle Figure op het konstigste door Onadis Rondwijze met de Passer of te halen, alle Zonnemijers te formieren, Italianans en Romynsche Letteren, ja tot 50 diverse handten te schryphen, de Capitulen regts en links door een te halen, met het Pensel te schryphen en te Vergulden, een diergelijke Wetenschappen en Capacitijten meer; Mede de vlyghed der Pen voor niemant behoeft te wijken (de Roem buyten gesloten) ben verzeckerd, Ue: Agthre nogh beter zal onderwinden als ik met mijn Pen hier derf experimenteren; Wanneer gy my belieft te hooren of te zien, hebben Ue: Agthre my naar tot Ue: kosten te recomunderen ofte door iemand te laten halen 2) de distantie tusschen beide is omtrent 9 à 10 uren, mijn Huisvrouw is de alerbequaamste in haar huishouding alsmede in het assistieren van mijn school: Afijn, van de hooftschedel tot de voetzodet ben ik een volmacht schoolmeester.

N.B. Wijn nochte Sterken Drank werden nimmermeer van mijn geproeft. (Bravo! Geen Jenever! maar evenmin — Wijn! Afschaffer in verantheid en niet slechts in schijn: Zoo moest het met allen, ook heden nog, zijn.) Zijt voor het laatste zeg ik U verzeckerd, Ue: Agthre zouden het nog beter onderwinden. Aangaande mijn Comportementen zal attestatie vertoont werden, door Ecclesiastice en Politike Heeren onderteykent. Zal mij dan hierop verlaten; Per eerste Occasie antwoord verwaagen van te komen ofte niet.

Zo Ue: Agthre mij niet op zodanig Conditie 3) gelieft te hooren ofte zien, gelieft dan maar de Goedheid te hebben van mijn Papieren met den eersten wederom te zenden; Dan hoopde dat God Ue: Agthre geve Beendragtigheid ende Liefde, ja zelve tot Concordantie toe, in de Electie van een Goed, Eerlijk, Bequaam en Deugtsamen Man. De Heere Zegene Ue: Agthre ende Derwaarde Broederen der Gemeynthe in het Electeren van een ander Persoon in het vuerend ampt Urees Schoonmeesters en Verzuurders. Bijtende na hertelike Salutate en mijn onderdanigste Dienstrepresentatie aan Ue: Agthre met de Broederen der Gemeynde van de Stad Bommel.

Agthre Heeren,
Votre tres humbles et Obligant Serviteur
Simon Jansz. Verwey.

(Vervolg pag. 4 kolom 3)

„Tot twee uur dan" zei Gijs toen hij na schooltijd van zijn vrienden afscheid nam en naar huis toe ging om te eten. Zoals altijd hadden ze bij elkaar gelopen, Gijs, Jaap, Kees, die ze Bolleje noemden vanwege zijn dikke wang, en Pim. Maar vandaag hadden ze nog drukker gepraat dan anders. Zelf noemden ze het de laatste bespreking voor de uitvoering. Ze waren namelijk de vorige week met alle kinderen uit de klas naar de schouwburg geweest waar ze een programma hadden gezien met van alles en nog wat: een smeltknaar, een goochelaar, koorddanser, een juffrouw die zong — erg mooi hadden ze dat niet gevonden — en zelfs een paar leeuwen. Genoten hadden ze en de volgende dag op school raakten ze er niet over uitgepraat.

„Zeg", had Gijs geopperd „zouden we ook niet eens zoiets gaan doen". Het was wel tof, maar van een veranderingje hielden ze allemaal wel. Jaap had direct gevraagd hoe dat dan moest. „Joh" had Bolleje gezegd „mijn vader kan ook goochelen. Van hem kan ik wel een paar trucs leren". En Gijs had meteen aangeboden om de voorstelling bij hem thuis te geven, in de tuin. „Natuurlijk moet ik het eerst aan mijn vader vragen of het mag" had hij eraan toegevoegd. Nou het mocht, als ze de bloemen maar niet vernielden. „Natuurlijk niet meevinden", hadden ze allemaal gezegd „we vinden ze zelf veel te mooi". En dat was ook zo, de goudgele herfstasters, de chrysanten en niet te vergeten de afrikanen met hun doordringende geur stonden er prachtig bij.

Hun eerste werk was geweest de „zaal" in orde maken. De garage met zijn brede deuren zou als toneel dienen. Het publiek zou in de tuin moeten zitten. Van de groenteboer hadden ze kisten gekregen. Achter in de tuin stonden nog planken van een oude schuur die kortgeleden was afgebroken. Als je een plank op twee kisten legde had je een prachtige bank, waar zeker acht kinderen op konden zitten. Zo hadden ze vijf banken gemaakt. „We kunnen dus veertig mensen krijgen" had Kees heel schrandel opgemerkt. Hij had altijd een goed cijfer voor rekenen. Vanzelfsprekend had Gijs de leiding gekregen. Het moest nu eenmaal bij hem thuis gebeuren.

Allemaal waren ze bezig geweest met het inschutten van hun toeren. Bolleje raakte zelf niet uitgepraat over de kunsten die hij zou gaan vertonen. „Joh, 't is dat ik het zelf doe, maar snappen doe ik het niet".

Gijs zou een wildebeesten-nummer verzorgen. Nou, echte wilde beesten waren het eigenlijk niet. Ze hadden

DE GESTOORDE VOORSTELLING

twee poezen, met prachtige gevlekte veltjes. „Die heb ik gedresseerd", vertelde hij vol iet. Pim ging snel tekenen en Jaap zou als boelenkoning optreden. Nelleke, een buurmeisje van Jaap zou aan de kassa zitten. Eerste rang 3 suikerzakjes, tweede rang 2 suikerzakjes en derde rang 1 zakje. „Geschuurde nemen we niet aan hoor" had Kees er meteen aan toegevoegd.

Op school hadden ze het tegen iedereen verteld. „Vlieguit- of ruimtevaartplaatsjes zijn ook geldig", hadden ze er meteen maar bijverteld. Je kon nou eenmaal niet verwachten dat alle klanten suikerzakjes zouden hebben.

Zo was dan eindelijk de grote dag aangebroken. Gijs was nog niet eens klaar met eten toen de eerste vrienden de tuin al binnenstapten. Bolleje en Pim. Zij hadden gekleurde slingers bij zich om het toneel nog wat te versieren. Precies om twee uur kwamen Nelleke en Jaap. Bij de ingang van de tuin stond een grote kist met een bord erboven waarop KASSA was geschilderd. Daarachter kwam Nelleke te zitten. Om drie uur zou de voorstelling beginnen maar om half drie kwam het publiek al binnen. Nelleke kon het niet bijhouden, maar ze lette goed op of er geen geschuurde suikerzakjes bij waren. Want die gingen terug, onherroepelijk.

Om drie uur was de zaal vol. Drie-enveertig mensen telden ze en in de kassa eenenveertig suikerzakjes en negenderfveertig plakjes. Bram Spriet (zijn echte achternaam kenden de meesten niet eens) was met zijn hond gekomen, een boxer van geweldige afmetingen. „Ik moest hem uitleiden. Daarom heb ik hem maar meegenomen", vertelde Bram. „Ja, maar dan moet je voor hem ook betalen", zei de kassajuffrouw en Bram moest toen maar tweede rang gaan zitten in plaats van eerste. „En bind dat beest aan de bank vast hoor", had Nelleke eraan toegevoegd.

Gelukkig was het prachtig weer. De zon scheen en het was nog heerlijk warm, al was het eind september. Het publiek juichte toen eindelijk de bel ging ten teken dat de voorstelling was begonnen. Alles verliep prachtig. De tekeningen van Pim sloegen erg in, voor de boelenkoning werd hevige ge-

klapt en ze waren allemaal vol bewondering voor de goocheltoeren van Bolleje. Pim kondigde ook steeds de nummers aan en luide de bel.

Het „wilde beesten" nummer hadden ze tot het laatst bewaard. „Tot slot van de voorstelling, dames en heren, brengen wij u het optreden van Don Gijso met zijn gedresseerde tijgers. Mag ik uw volle aandacht?" Pim had dit in de schouwburg precies zo horen zeggen.

Daar kwam Gijs al op, met op beide schouders een poes. Het publiek zat in spanning. Wat zou er gebeuren! Maar wat er gebeurde was wel heel anders dan het publiek en ook Gijs verwachtten. De boxer van Bram, een echte kat-tenhater, begon hevig te grommen. Gijs zijn tijgers, die de hond direct ontloften, zetten een hoge rug op en begonnen te blazen, hun staart recht omhoog. Dit duurde een paar seconden. Toen, met een hevige ruk sprong de boxer die stevig aan een kist was vastgebonden, naar voren, trok de kist onder de plank vandaan en..... de hele tweede rang lag in het gras, alles op en over elkaar heen. Het was een geweldige herrie, waarbij de derde en eerste rang zich meteen aansloten met „houd die hond", daarbij struikelend over de kinderen, die probeerden op te staan. De twee poezen zetten het op een lopen, de hond met de kist aan zijn riem, er achter aan en daarachter het publiek, dat de dieren probeerde te vangen.

Alles holde achter elkaar aan, de tuin uit de straat op, in een oorverdend lawaai. Binnen een halve minuut was de tuin leeg.

Een beetje betender stonden de artiesten op het toneel naar hun lege „zaal" te kijken. „Gelukkig dat we jouw nummer voor het laatst hadden bewaard" zei Pim, die het eerst over de schrik heen was. „Och", zei Gijs, „die katten reddden zich wel. Het is ook stom van ons. We hadden moeten zeggen dat dieren niet worden toegelaten. Dat mag in de schouwburg ook niet!". Maar hij heeft betaald, zei Nelleke „kijk eens hoeveel ik heb ontvangen!"

„In elk geval", zei Bolleje, „de voorstelling was toch bijna afgelopen en anders waren ze toch maar blijven zitten!"

En misschien had hij wel gelijk.

DE EXTRA VAKANTIEPUZZEL

Nu moeten jullie eens raden hoeveel inzendingen wij hebben gekregen voor de extra vakantiepuzzel. Of eigenlijk een puzzel was het niet. We hadden gevraagd een gezellige verhalen te schrijven over wat je in de vakantie hebt meegemaakt. Er waren... vijf inzendingen. Als je dan bedenkt dat de Jeugdkrant bij zeker acht-honderd kinderen komt is dat maar heel weinig, vinden jullie niet? Was het misschien te moeilijk? Nee toch! Ik denk dat het weer te mooi was en dat jullie liever buiten speelden dan te gaan zitten schrijven. En dan kunnen we jullie niet eens ongelijk geven, want zoveel zon hebben we niet elk jaar in de vakantie! Van de inzendingen hebben we het beste verhaal uitgezocht. Dat was van

Hans Mol oud 10 jaar,
Fishersstraat 227, Den Haag.
Gefeliciteerd hoor Hans. Weet je wat, als je ons nu even opgeeft waarover je graag een boek wil hebben dan zullen wij een mooi boek voor je uitzoeken. Je verhaal vind je op bladzij 4 van deze krant.

De overige prijswinnaars:

De vorige keer een puzzelkrant, deze keer een oplossingskrant. Voor de redactie van de Jeugdkrant is het altijd weer een plezierig ogenblik als alle oplossingen binnen zijn. Dan wordt het een uitzoeken van wat wel en wat niet goed is, het lezen van briefjes en het trekken van de prijswinnaars. Dit doen wij altijd met z'n drieën en de uitslag is voor ons een net even grote verrassing als voor jullie.

Omdat er bij alle leeftijdsgroepen foutieve oplossingen waren, geef ik jullie eerst even de goede antwoorden: De poezenpuzzel:

Alleen de poesjes A en G waren precies hetzelfde.

De verborgen plaatsnamen:

1. Edam—Ede; 2. Goes; 3. Delt; 4. Laren; 5. Deventer; 6. Oist; 7. Zeist; 8. Dier; 9. Raalte; 10. Wijne, Thel.

Wat betekenen deze woorden?

Alleen de volgende cijfers waren goed:
3 — 2 — 3 — 2 — 3 — 1 — 3 — 2 — 3 — 3.

Vooraf het woord bitterzoet heeft nog al wat moeilijkheden opgeleverd. Dat is heus een plant hoor!

De cijferpuzzel:

Hier vreegen wij twee dingen: ten eerste: de zin van zeven woorden.

Een vraag van de redactie

Enkele weken geleden zat de redactie van de Jeugdkrant bij elkaar om over de inhoud van deze krant te praten. De vraag kwam toen naar voren: „Zouden er soms nog nieuwe rubrieken zijn, waarvan de kinderen het leuk zouden vinden om er iets over in hun Jeugdkrant te lezen. We bedoelen hiermee, dat iedere keer dat de Jeugdkrant verschijnt je er vast van opaan kunt, dat over een bepaald onderwerp iets is geschreven, b.v. een praatje over nieuwe boeken, over leuke dingen, die je zelf maken kunt, iets over ruimtevaart of... enfin wat jullie dus graag zouden willen, zo op de manier van „U vraagt en wij draaien".

Wij weten zeker, dat er een heleboel onder jullie zijn, die er een hobby op na houden. Jullie willen toch niet be-weren, dat er niemand is, die postzegels spaart, of suikerzakjes of dat niemand een aquarium heeft of di-ven houdt. Schrijf er eens wat over — je beleef er toch altijd wel wat leuk mee. Laat anderen ook eens mee-gentien van het plezier dat jij van je eigen liefhebberij hebt.

MMMMMM

Deze keer waren er verschillende kinderen, die ons een brief stuurden met zegels van de melk-brigade erop, of die ons schreven, dat zij daar lid van waren. Zijn er nog meer leden van de M-brigade onder onze lezers?

De grotere kinderen zullen wel de advertenties in de kranten gezien hebben van de Ere-brigade. Eigenlijk moesten jullie allemaal M-brigadier zijn. 't Gaat erg gemakkelijk: je vraagt gewoon bij de melkboer of in een melkwinkel een logboek. Daarin staan dertig hokjes getekend, waarin je een glas melk moet tekenen, elke keer dat je een glas melk meer hebt gedronken dan je tot nu toe gewend was. Dus als je eerst helemaal geen melk dronk dan moet je nu beginnen met elke dag één beker te drinken. Het mag ook chocolademelk, of een bord pap of yoghurt zijn. Als je het logboek vol hebt, dan stuur je het op aan het Hoofdkwartier van de M-brigade. Je krijgt dan het M-embleem en een M-wimpel voor je fiets of step en verder nog een geheime code en een paspoort. Allemaal leuke dingen, die je kunt lezen in een krantje, dat speciaal aan M-brigadiers wordt gezonden.

Ook is er nog een mogelijkheid, dat je wordt voorgedragen voor het M-brevet. Dit kan gebeuren door de meester van school of van de jeugclub of door je ouders, maar alleen als je iets bijzonders hebt gedaan, b.v. een diertje hebt gered, of een ander kind hebt geholpen of iets extra's hebt gedaan voor oude mensen of zo iets.

Elke veertien dagen worden er 50 M-brigadiers uitgezocht, die hun brevet krijgen en bovendien een prachtig cadeau mogen uitzoeken. De daden van de flinkste van deze 50 kinderen worden ook nog in de kranten en tijdschriften vermeld.

Zeg nu niet: Daar kom ik toch nooit bij — probeer het eens. Kijk goed uit je ogen, hoe je helpen kunt, dan lukt het vast wel een keer. Schrijf ons eens hoe ver je gevorderd bent. Misschien kunnen we ook nog eens een foto van eenken van jullie in de Jeugdkrant zetten met één van de Ere-brigadiers, zoals op het plaatje dat we hierbij afdrukken. Veel succes.

VAKANTIE-BOOTTOCHT

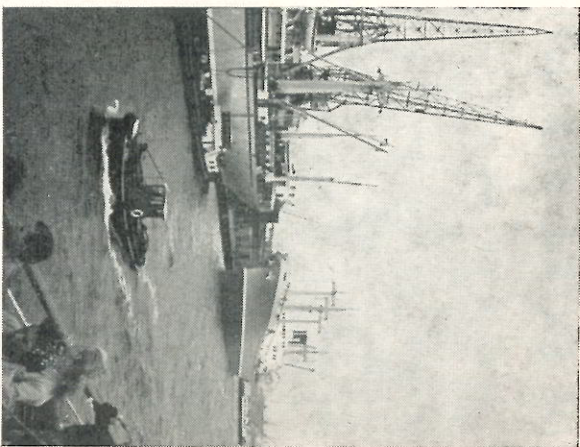
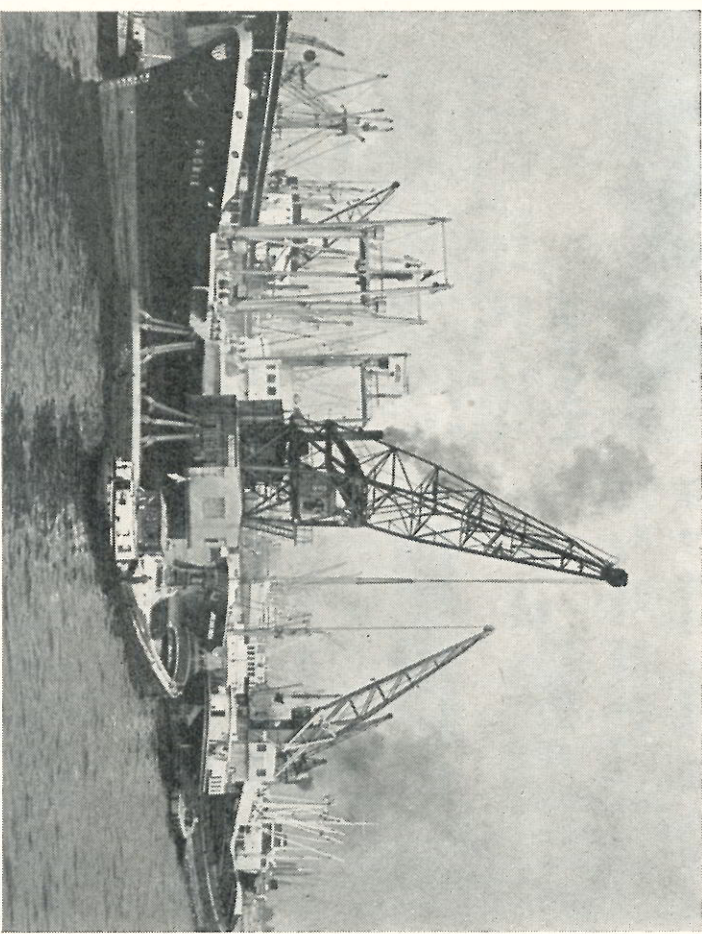
door HANS MOL

LEEFTIJD: 10 JAAR

Het was midden in de vakantie toen ik met mijn ouders en mijn zusje het Deltaplan ging bezichtigen. Wij gingen met de trein naar Rotterdam en daarna met de tram naar de haven. Met de boot gingen we naar de Deltawerken. Tijdens de tocht kwamen we in Rotterdam veel boten tegen. In Schiedam ook. Wij hebben op vijf wateren gevaren. Over de Nieuwe Maas, Oude Maas en een stukje van de Nieuwe Waterweg. Verder over het Spui naar het Haringvliet. We voeren

veel boten tegen. Twee bekende hiervan zijn de Nieuw-Amsterdam en de Willem Ruys. Het waren machtige zeeskaten. Er komen veel tankers in Rotterdam. Ook kwamen we langs de olieraffinaderijen.

Toen we het plaatsje Hellevoetsluis gepasseerd waren voeren we naar het kunstmatige eiland dat in het Haringvlied verzeen is. In deze bouwput worden de sluizen gemaakt die later voor de afvoer en verversing van het Haringvliet moeten zorgen. Wij heb-

Daarna gingen we met de boot terug naar Hellevoetsluis. Daar gingen we aan land. Hellevoetsluis is een doods stadje. Er wonen maar weinig mensen. Later komen er veel mensen, want d komt er een Marinehaven. In Hellevoetsluis gingen we met de bussen naar huis. De Brielse Maas is reeds afgedamd met een grote dam. Wij zijn ook door de Maastunnel gereden. Toen konden we de Euronest van dichtbij zien. Boven in de Euronest is een restaurant. Ik zou er best eens een kijkje in willen nemen, dan heb je zo'n mooi uitzicht over Rotterdam.

De leider in de bus heeft ons een heleboel interessante dingen verteld, te veel om op te schrijven en te onthouden. Het was een fijne dag in mijn vakantie en die dag heb ik een hoop geleerd en gezien.

BRIEVENBUS

langs de plaatsen Schiedam en Vlaarboord, die vertelde over alles wat we tegenkwamen. We kwamen onderweg

ben een poosje op de dijk van dit eiland gewandeld. Over de dijk lagen veel huizen die het leveel aan water weer in het Haringvliet terugvoeren.

HET LOOFHUTTENFEEST

Toen wij eens bekeken op welke datum de Jeugdkrant moest verschijnen, zagen wij op de kalender op 17 oktober staan „Loofhuttenfeest”. Jullie zullen dat ook wel eens hebben gelezen en misschien wel eens hebben gedacht: „Wat zou dat betekenen?” Daarom lijkt het ons wel aardig om jullie daar eens iets over te vertellen:

Oorspronkelijk was het Loofhuttenfeest een dankfeest na de vruchtenoogst. Veel later heeft men er de herinnering aan verbonden aan de goddelijke bescherming, die de Joden gaven tijdens hun 40-jarige omzwerving door de woestijn, nadat zij Egypte hadden verlaten. Tijdens dit Loofhuttenfeest, dat eigenlijk niet op één dag, maar van de 15e tot de 22e oktober wordt gevierd, vertoeven de Joden, althans gedurende de maaltijden, in uit loofakken gevlochten, versierde hutten. Deze hutten worden opgericht op de platte daken van de huizen, in de tuinen en op de pleinen. De traditie

wil, dat het dak van deze hut geopend moet kunnen worden.

Tijdens de godsdienst oefeningen in de synagoge, zwaait men palmtakken heen en weer, waaraan witte- en mirtetaktjes zijn bevestigd. Bovendien maakt men aan iedere palmtak een cederrappel vast. Met dit alles wil men de hoofdpiantsorten van Palestina symboliseren.

Het Loofhuttenfeest wordt besloten door het eraan toegevoegde feest „Vreugde der Wet”, waarop de jaarlijkse voorlezing van de eerste vijf boeken van het Oude Testament wordt geleend en opnieuw wordt begonnen.

Nr 13

17 oktober 1959

BOERENZOON WERD 'SWERELDS GROOTSTE INDUSTRIEEL

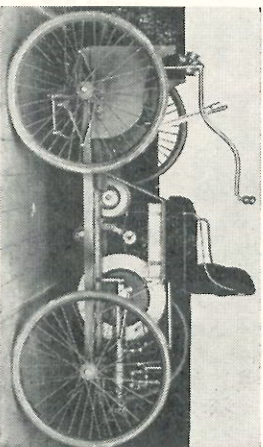
Een miliezel staat te praten met een Fordje. „Ik ben een paard”, zegt de miliezel. „En ik een auto”, antwoordt de Ford.

Dit mopje dateert uit de tijd toen Henry Ford zijn 10 miljoenste T-Ford afleverde. Maar aan dat mopje werd dan meestal toegevoegd: Als een Ford zijn motor verliest loopt hij nog een jaar lang... op zijn reputatie! Uit beide grapjes blijkt wel, hoe populair de Ford auto toen al was. Wie was eigenlijk die Henry Ford?

Op 30 juni 1863 werd hij geboren op een boerderij in Michigan (Ver. Staten). Zijn vader was een Iers immigrant, zijn moeder was van Nederlandse afkomst.

De jonge Henry voelde niet veel voor het bedrijf van zijn vader. In de techniek wilde hij zich bekwaamen! Hij vertrok naar Detroit. Dat betekende hard werken en weinig verdienen, maar ook de mogelijkheid om techniek te studeren. Om zijn loontje aan te vullen repareerde hij horloges.

Na enkele jaren in Detroit te hebben gewerkt kwam hij naar zijn geboorteplaats terug. Henry was een handige knutselaar, maar zijn vrienden en kennissen lachten om zijn idee een auto te bouwen, die praktisch iedereen zou kunnen kopen. Maar Henry wist wat hij

Erste automobiel

met verbrandingsmotor laten proefrijden. Hij had daarvoor een gat moeten

Henry Ford

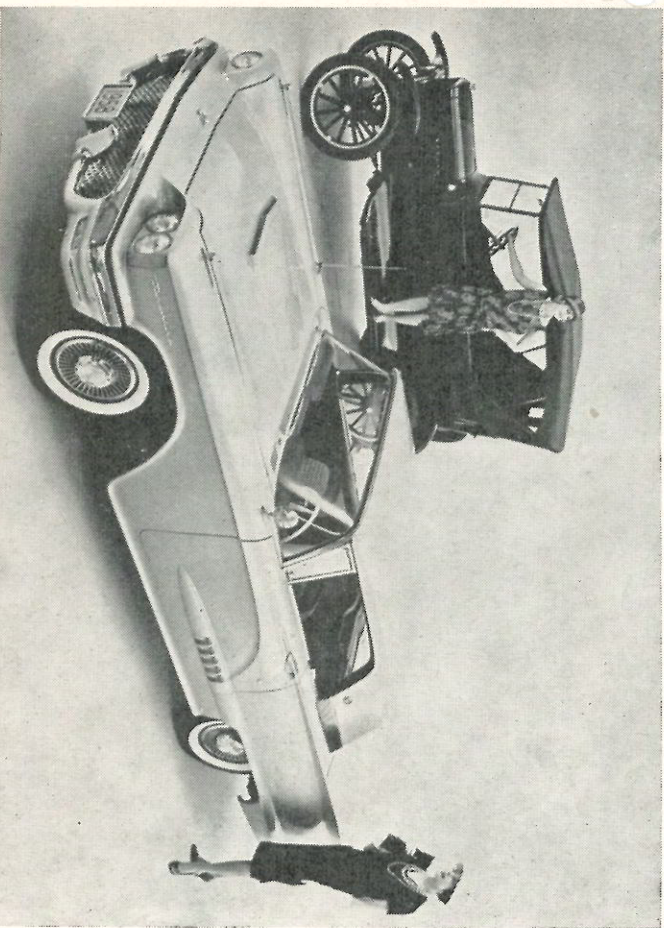
maken in de muur van zijn werkplaats omdat de deur te smal was! Tien jaar later stichtte hij de Ford Motor Company.

De vraag naar zijn produkten nam een enorme vlucht en Henry Ford moest naar andere wegen uitzien om daaraan te kunnen voldoen. Hij ging auto's bouwen aan de lopende band, zoals nu bij ons de radios en alle andere artikelen worden gemaakt. Daarvoor moest heel wat werk worden verricht en veel moeilijkheden worden overwonnen. Ford, die zelf altijd hard werkte, verlangde dat ook van anderen maar hij wilde niet, dat zijn fabriegemethode zou ontaarden in een jaagsysteem, waarvan zijn arbeiders de dupe zouden worden.

Het afzetgebied voor zijn automobielen werd steeds groter. Miljoenen Fords werden naar Europa geleverd. Daarom ging Henry Ford ook in Europa automobiefabrieken bouwen. Allemaal kennen jullie natuurlijk de Ford-fabrieken in Amsterdam.

Op 8 april 1947 overleed Henry Ford in Detroit, het middelpunt van zijn enorme bedrijf. Met hem verloor de wereld één van haar grootste mannen. De ontwikkeling van de eerste Ford-auto tot de tegenwoordige modellen is daarvan wel een bewijs.

Foto's welwillend ter beschikking gesteld door de N.V. Nederlandse Ford-automobiefabriek.

T-Ford naast de Thunderbird 1958